

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Geštaltpedagogika a poradenstvo I - integratívna pedagogika v predmete náboženstvo/náboženská výchova

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

podpis štatutárneho zástupcu

Názov vzdelávacieho programu:

Geštaltpedagogika a poradenstvo I - integratívna pedagogika v predmete náboženstvo/náboženská výchova

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Pojem „Gestalt“ je centrálnym pojmom disciplín geštaltpsychológie, geštal terapie a geštaltpedagogiky. Pojem geštaltpedagogika zahŕňa celý rad teoretických a praktických zdrojov, na základe ktorých vznikla humanistická psychológia, existencializmus, empirické smery a geštal terapia Fritza Perlsa a Paula Goodmana. Procesy geštal terapie sa v psychoanalýze charakterizujú ako procesy aktívne spojené s duševným rastom Ja a Ty. V pedagogickom zmysle JA predstavuje žiaka, TY učiteľa. Filozofia geštal tu sa zaoberá vnútornými procesmi a štrukturálnymi aspektmi vedomia, preto vytvára možnosti aplikácie v pedagogickom procese, kde je potrebná exaktnosť. Ide o pedagogiku orientovanú na osobu.

Vyučujúci zostáva v dôležitej funkcii sprievodcu (facilitátora). V tejto funkcii učiteľ prináša svoje vlastné vnemy, pozorujúc čo sa s ním a žiakmi deje vo vnútri, čo navonok. Prostredníctvom empatie môže vycítiť to, čo je potrebné a dať do pohybu prostredníctvom nových impulzov potrebný výchovno-vzdelávací proces. Okrem toho, dôležité miesto tu majú sociálne kompetencie učiteľa. Jeho schopnosť prijímať žiakov, jeho osobnostná stálosť, empatia a pod. Geštaltpedagogika nezostáva pri faktografickom vyučovacom obsahu, ale rozvíja osobnosť žiaka prostredníctvom individuality a fantázie dieťaťa. Žiak je vnímaný ako komplexná, učiac sa bytosť, skladajúca sa z tela, ducha a duše. Geštaltpedagogika vychádza z toho, že vedomosti a poznanie obklopujúceho sveta sú stále spojené s poznaním nás samých. Geštaltpedagogika neponúka nový vyučovací plán, ale vychádza z toho, že vďaka nej nastáva zmena správania učiteľa, jeho ďalšia formácia, formovanie jeho osobného profilu, ktorého súčasťou je objavovanie nových individuálnych vyučovacích a učebných štýlov, ktoré sú akýmsi novým katalyzátorom podporujúcim rast žiakov.

Geštaltpedagogika nie je primárne orientovaná na ciele, ale na impulzy a proces. Geštaltpedagogické vyučovanie nie je charakterizované len podľa použitých metód a cvičení, ale najmä podľa toho, že učí žiakov narábať so svojimi vzťahmi k druhým, prežívať a riešiť konflikty, rozhodovať sa správne v konfliktných situáciách. Učí ich správne mu sabavyjadreniu, sebareflexii no najmä rozvíja myslenie.

Vybrané kritéria a metódy geštaltpedagogickej práce:

- Spojiť obsah vyučovania s osobným významom. Ma na zreteli vo vyučovaní individuálny životopis každého žiaka, jeho osobnú životnú históriu. Ma na zreteli životné podmienky všedného školského dňa. Uvedomovať si princíp tu a teraz v rámci školskej triedy.
- Ťažiť zo stáleho pohybu a dynamiky atmosféry, ktorá sa vytvára pri vyučovacom procese, vzniká v triede, na školskom dvore, v telocvični a pod. Keďže v triede sú žiaci, ktorí viac vnímajú zrakom, iní sluchom, je nevyhnutné brať vo vyučovaní ohľad na túto rôznorodosť a pôsobiť na všetky zmysly.
- Neustále sa snažiť o vytváranie bezprostrednej komunikácie. Nacvičovať u žiakov aktívne počúvanie. Vníma vo vyučovacom procese aj neverbálnu komunikáciu. Vybudovať pozitívne a nápomocné vzťahy medzi učiteľom a žiakmi, ale aj medzi žiakmi navzájom.
- Využívať fantáziu prostredníctvom umenia, hudby, hranie rolí, literatúry, tanca atď., a tak pomáhať rozvoju osobnosti žiaka, vychádzajúc z osobnostných dispozícií každého žiaka.
- Snaží sa o to, aby si žiaci vytvárali čo najviac vlastných vyučovacích materiálov a nielen pasívne prijímali veci od učiteľa.

V geštaltpedagogike sú uprednostnené metódy ako: identifikácia/projekcia, fantázia/obrazotvorné cvičenia, cvičenia na sebaopozorovanie a pozorovanie okolia, práca s telom a pohyb, hry s pridelenými úlohami (rolové hry), napodobňovanie, využívanie kreatívnych prostriedkov, cvičenia na rozvoj komunikácie v skupine a zvyšovanie sebavedomia. Pri práci s textom využíva plodný okamih, ktorého skúsenosť učí, že záujem žiaka o text stúpa tým, že k textu dostane osobitné úlohy - pozorovanie, kreatívna premena, cvičenia zamerané na spoločnosťvo.

V celom edukačnom procese sa tak stáva nevyhnutným vnímanie a spoznanie osobných potrieb, záujmov a možností žiaka, čerpanie zo životných situácií, prepojenie osobného vzťahu žiaka so vzdelávacím obsahom, teórie s osobným životom žiaka. Kládne sa do popredia vedenie žiakov k samostatnému učeniu a zodpovednému konaniu, rozvoj ich schopností ku kriticko-konstruktívnej, tvorivej komunikácii a produktívnej spolupráci, prekonanie vonkajších rušivých vplyvov a vnútornej blokády osobnosti žiaka. Nutné je empatické vcítenie sa učiteľa do žiaka (spoznanie jeho aktuálneho psychického stavu), ktoré tvorí základ pre dialogický vzťah, budovanie zdravého sebauvedomenia.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Tento program je svetovo uznávaný a je chránený známkou EÚ pod číslom 003751757 z 18.4.2005

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Prezenčná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Získať, rozšíriť a vybaviť učiteľa kompetenciami potrebnými na vyučovanie výchovno-vzdelávacieho predmetu náboženstvo/náboženská výchova tak, aby učitelia rozvíjali v žiakoch predpoklady pre zdravý a živý duchovný rozmer osobnosti založený na rozvíjaní osobnej viery, nádeje a lásky a zvládanie vnútorných dynamizmov mladého človeka.

Špecifické ciele:

Získať a rozšíriť profesijné osobnostné kompetencie učiteľa predmetu náboženstvo/náboženská výchova.

Odborná kompetencia: komplexné poznávanie procesov učenia a z nich vyplývajúcich didaktických konzekvencií pre celostné a osobnosť žiaka rešpektujúce vyučovanie.

Osobná kompetencia: prehĺbenie sebaznania a z toho vyplývajúca možnosť sebaapremeny v smere zdravejšej kresťanskej existencie.

Sociálna kompetencia: zosťrené vnímanie priebehu procesov v sociálnych útvaroch ako je skupina, trieda, škola, cirkev a z toho vyplývajúce možnosti cieľavedomej a zodpovednej interakcie pre spravodlivosť, pokoj, kultúru vzťahov a lásku.

Poradenská kompetencia: uvedomenie si ľudských ohraničení, bied a ťažkostí tak u detí ako aj u dospelých a zácvik zodpovedného poskytovania pomoci.

Náboženská kompetencia: prehĺbenie náboženskej skúsenosti a teologického náhľadu pre dospelú vieru, kreatívnu nádej a pre lásku schopnú rozvíjať sa aj cez konflikty.

Obsah vzdelávacieho programu:

Téma	Forma	Časový rozsah
Modul 1. Kresťanská nábožnosť a jej prehľbovanie		
<ul style="list-style-type: none">- Objavenie štruktúry biblického rozprávania ako osobnej cesty spásy.- Pozorovanie obrazov a bibliodrámy ako cesty osvojenia si a zvnútornenia spásy.- Identifikácie s biblickými postavami ako spôsob zácviku do viery.	prezenčná	7
<ul style="list-style-type: none">- Osvojenie si procesov premeny človeka v žalmoch a v príbehoch uzdravovania.- Zácvik do meditatívnych modlitby za pomoci spevu antifón- Uvedenie do stupňov odpúšťania (procesy smútku – nového rozhodovania).- Spracovanie viny (pokánie ako proces smútku).- Kontemplácia obrazov biblických vízií a nádeje.- Obnova obrazu Boha a obrazu Ježiša (kritika náboženstva).		10
<ul style="list-style-type: none">- Zážitok spoločenstva cez vzájomné pomáhajúce si, nesenie našich nedokonalostí.- Cvičenie vo vyslovovaní vďaky ako ozveny zážitku milosti (zakotvenie).- Zážitok krstnej milosti cez každodenné zomierania a zmŕtvychvstávanie s Kristom zakúsenej v našich bolestiach a zážitkoch vykúpenia (rituály pokánia, charisma uzdravovania).		8
<ul style="list-style-type: none">- Uvedomenie si postavy Krista ako centra našej tvarovej práce (sprítomnenie).- Nabádanie ku kreativite nového stvámenia života silou tvorivého ducha.- Učenie sa mravného konania od Ježiša (prax božieho kráľovstva).- Pochopenie a osvojenie si kresťanského povolania a úloh v tomto povolaní.		10
SPOLU		35

Téma	Forma	Časový rozsah
Modul 2. Osobné a sociálne kompetencie a ich rozširovanie		

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

<ul style="list-style-type: none"> - Zvýšenie sebaknímania pomocou vnímania iných (feed-back-cvičenia). - Opúšťanie rozličných zastaralých stereotypov za pomoci cvičenia sa v rozličných úlohách (maska-osobnosť). - Odbúranie strachu a nácviu dôvery pomocou citového zážitku skupiny (synergia). - Chápanie a ovládanie skupinovo-dynamických procesov od dyády až po plénum (fázy skupinových procesov, mechanizmus obetného baránka). - Použitie sociogramov, psychodrámy a hranie rolí. 	prezenčná	9
<ul style="list-style-type: none"> - Objavenie a zlepšenie štruktúry vlastného charakteru (neurotické štruktúry) na pozadí rodinnej štruktúry (systematicky pozorovanej) a individuálneho životného príbehu (Reframing). - Vysporiadanie sa s rodičovským obrazom a rodičovským poslaním (rodičovské introjekty, nadja). 		9
<ul style="list-style-type: none"> - Prístup k obranným mechanizmom (zabudnutie, potlačenie, popretie, premiestnenie, racionalizácia, projekcia, regredácia, psychosomatizácia...). - Práca s dennými a nočnými snami (oddémonizovanie a integrácia vlastného tieňa). - Osvojenie si symbolickej reči snov (metafory). - Mobilizácia vlastnej kreativity (práca s vlastnými skrytými zdrojmi, prístup k detskému Ja). - Vytvorenie prepojenia medzi vytváraním vedomia a vytváraním svedomia (anima, Ja, osoba, sloboda). 		9
<ul style="list-style-type: none"> - Nácviu stupňov vytvárania hodnôt a nácviu schopnosti rozhodovania sa. - Rozlišovanie medzi vinou a pocitom viny (základné formy strachu). - Podporovanie zodpovednosti za seba a iných v situácii Tu a teraz. - Praktizovanie aktívnej symboliky pre návrh nového spôsobu života. - Podpora dozrievania osobnej zaangažovanosti. - Poznanie a zakúsenie telesného prejavu ako spôsobu vyjadrenia duševného stavu. - Aktivovanie sily erosu ako zdroja kreativity a sexuality ako výrazu lásky (plasticita sexuality, štýl partnera, interpersonalita...). 		8
SPOLU		35

Téma	Forma	Časový rozsah
Modul 3. Rozšírenie didaktickej a poradenskej kompetencie		
<ul style="list-style-type: none"> - Objavovanie a rešpektovanie rozličných mozgových funkcií pravej a ľavej hemisféry (animus-anima). - Zapojenie bohatstva zmyslových kanálov v ich rôznosti a integrácii. - Rešpektovanie plurality rozličných štýlov vyučovania (odborný-špecifické procesy učenia). 	prezenčná	10
<ul style="list-style-type: none"> - Supervízia vyučovania podľa princípov geštaltpedagogiky (nadsumatívnosť alebo celistvosť, figúra – pozadie, transformácia...). 		6
<ul style="list-style-type: none"> - Zavedenie kreatívnych médií maľovanie, písanie, stvárňovanie a docenenie ich významu pre podporu osobnosti. - Prehĺbenie a posilnenie úlohy učiteľa, poradcu alebo duchovného pastiera. - Nácviu aktívneho počúvania a empatie voči druhému človeku (za pomoci výmeny úloh). - Praktizovanie bežnej krízovej intervencie. - Docenenie a praktizovanie meditácie pri školeniach a v duchovnej správe, správneho tempa, ticha, držanie tela a reči tela. 		12
<ul style="list-style-type: none"> - Spoznávanie vlastných zranení, deficitov a poškodení a ich zmiernovania a liečenia vlastných zranení. - Učenie sa sprevádzať procesy smútku a procesy uzdravovania. - Správny odstup pri týchto procesoch (dištanca a blízkosť, prenos, protiprenos, supervízia). - Učenie sa takým štruktúram vzťahov, ktoré umožňujú spravodlivosť, pokoj a lásku v rodine, v partnerstve, v škole a cirkvi ... 		12
SPOLU		40

Biblické témy prostredníctvom ktorých bude realizovaný obsah jednotlivých modulov geštaltpedagogiky (integratívnej pedagogiky):

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

1. Biblické vyučovanie a zjavenie	11. Ježišove pašie vtedy a dnes
2. Biblické posolstvo a geštaltpedagogika	12. Z liečivej sily žalmov
3. Integratívne biblické vyučovanie	13. Mojžiš a cesta na slobodu
4. Pozadie geštaltpedagogiky	14. Božie veštkyne a proroci
5. Kristus a svetové náboženstvá	15. Rodičia – deti – Boh
6. Adam a Noe – taký je človek	16. Rodičia ako šanca a osud
7. Cesta viery Abraháma	17. Rodičovstvo a požehnanie
8. Jakubova cesta obrátenia	18. Zbliženie s Ježišom, Majstrom
9. Dávid – obrazy biblického partnerstva	19. Ženské postavy v Biblii
10. Stretnutie s Ježišom	20. Bibliodráma – jej bohatstvo, jej metódy

Rozsah vzdelávacieho programu:

- 110 hodín - prezenčne

Trvanie vzdelávacieho programu:

- najviac 12 mesiacov

Bližšie určená kategória, pokategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategórie pedagogických zamestnancov:

- b) učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- c) učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- d) učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- g) učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň: samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: ---

Vyučovací predmet: Náboženstvo/náboženská výchova

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady učiteľa náboženstva/náboženskej výchovy v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, preukáže uchádzač príslušnosť k cieľovej skupine dokladmi o absolvovaní vzdelávania, resp. iné relevantné dokumenty. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Inovačné vzdelávanie sa ukončuje obhajobou záverečnej prezentácie a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

1. Účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Úspešná záverečná prezentácia spracovaná na základe princípov a metód geštaltpedagogiky. Dôraz je kladený na metodické rozpracovanie jednotlivých krokov zvolenej témy s použitím súčasnej úrovne poznania v didaktike.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

3. Úspešné vykonanie záverečného pohovoru z obsahu vzdelávania pred trojčlennou komisiou.

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

Učiteľia kontinuálneho vzdelávania metodicko-pedagogického centra.

Externí spolupracovníci: pedagogickí zamestnanci z praxe.

Garant vzdelávacieho programu:

Mgr. Marián Hubač, GR MPC Bratislava, učiteľ kontinuálneho vzdelávania s druhou atestáciou, náboženstvo/náboženská výchova – pedagogika dospelých.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Rozpočet MPC. Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, baliaci papier, fixky, voskové pastelky, obrazové fólie ...)

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy, ...), k jednotlivým modulom – témam budú spracované lektormi vzdelávania.

Höfer, A.: Božie cesty s ľuďmi, príručka pre geštaltpedagogickú prácu s Bibliou, cca 250 s.

Höfer, A.: Vôjst' do života, cca 300 s.

Materiál pre účastníkov: Baliaci papier, voskové farbičky, vykladací materiál, farebné textilie, kahance ...

Literatúra k jednotlivým modulom a témam bude účastníkom odporúčaná lektormi vzdelávania.

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook, CD prehrávač, reproduktory, spätný projektor a dataprojektor pre lektora, orfove nástroje, činela.

Návrh počtu kreditov

Spolu získa 25 kreditov.

Za absolvovanie inovačného vzdelávania v rozsahu 110 hodín získa absolvent 22 kreditov a 3 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.